

Økt fleksibilitet og tverrfaglighet på masterprogrammene

28.2.2017 Dette notatet baserer seg på møte og epostutveksling med Jonny Sundnes og Camilla Haugland ved UiO sentralt samt møte internt i MN studieadministrasjon.

Bakgrunn

Forskningen ved MN blir stadig mer tverrfaglig og dette bør reflekteres i masterutdanningen. I arbeidet med masterprogrammer har instituttene etterlyst større fleksibilitet og handlingsrom for tverrfaglighet. Dette går både på:

1. Å ta opp søkere med en tverrfaglig bakgrunn til et masterprogram
2. Tilby masteroppgaver med en tverrfaglig problemstilling

I arbeidet med å utarbeide masteropptakskrav, er det en føring fra er UiO sentralt at disse skal være tydelige og lette å navigere etter for studentene når de velger emner/fag på bachelornivå eller peiler seg inn på masterutdanning. Instituttene utarbeider nå masteropptakskrav som både skal gi en kvalitetssikring av søkerens faglige bakgrunn, er tilstrekkelig presise til at studentene kan forstå dem og samtidig åpner opp for at søkere fra andre institusjoner kan tas opp. Se vedlegg 1 for hva Forskrift for lokale opptak ved UiO sier om masteropptak.

Ta opp søkere med tverrfaglig bakgrunn

Det faglige grunnlaget for masteropptak må være angitt på en slik måte at studenter kan planlegge sin utdanning etter det og slik at alle søkere vurderes likt og konkurrer på like vilkår. Det faglige grunnlaget for masteropptak kan angis som alternativer med f.eks.

- liste av konkrete emner og/eller
- samling av studiepoeng innen fag/faggrupper slik Ifl har praktisert over år.
- For de masterprogram hvor en spesifikk tverrfaglig bakgrunn også kvalifiserer for opptak, må dette spesifiseres på lik linje med andre kvalifikasjonsgrunnlag.

I alle tilfeller må studenter med utdanning fra annet lærested vurderes i forhold til kravene.

Tverrfaglig masteroppgave som emne ved annet institutt

Graden av tverrfaglighet i masterutdanningen øker hvis masterstudenter kan jobbe med tverrfaglige problemstillinger i masteroppgaven. Dette kan være oppgaver ved programmets vertsinstitutt og det kan være relevant å ta oppgave ved andre institutter som har tverrfaglige miljøer eller oppgaver. Hittil kan slike typer oppgaver ha blitt gitt og antageligvis med en biveileder utenfor vertsinstituttet. I slike tilfeller har alle midler (basis og resultat) tilfalt vertsinstituttet og det har ikke vært noen kompensasjon til andre institutter som har stilt med biveileder. Det har ikke vært noen generell fakultære økonomiske insentiver for å tilby oppgave til og veilede masterstudenter utover masterstudenter tatt opp til programmer ved eget institutt.

Masteroppgaven behandles nå studieadministrativt som et emne som nå også får en emnebeskrivelse med en læringsutbyttebeskrivelse (LUB). Dette masteroppgaveemnet er tillagt studiepoeng hvor studiepoengsproduksjonsmidlene tilfaller vertsinstituttet. Innenfor denne ordningen er det mulig at en masterstudent kan ta masteroppgaveemnet ved et annet institutt og dermed oppstår det en mulighet for fleksibilitet og økt tverrfaglighet.

UiO sentralt har uttalt at det er fakultetene som bestemmer hvordan programmene utformes og det ligger ingen hindringer i regelverket for eksempelvis å la en fysikkstudent ta masteroppgaveemnet på geofag. De mener at det er en enklere og mer gjennomførbar løsning å håndtere eventuell tverrfaglighet etter at studentene er tatt opp til et masterprogram enn i forbindelse med opptaket.

Forhold som må ivaretas når masteroppgaveemnet tas ved annet institutt enn verstituttet for amsterprogrammet:

- Informasjon:
 - o Muligheter for tverrfaglighet kan beskrives med generelle formuleringer under programmenes «Oppbygging og gjennomføring».
- Læringsutbytte:
 - o Målet generelt er at LUBene skal være på et relativt generisk nivå. Dersom man unngår for fagspesifikke beskrivelser vil det ikke bli noe i veien for å legge inn masteroppgaver innen andre fagområder i enkelte masterprosjekter. Det må være en overensstemmelse mellom LUB for masterprogrammet studenten har opptak til og LUB for masterprosjektet vedkommende skal / har gjennomført.
- Sensurering
 - o For å sikre at det ikke blir uoverensstemmelser om hva som skal ligge til grunn ved sensurering av tverrfaglige masteroppgaver ift disiplinære, må det også utarbeides kriterier for sensur som sikrer en balansert sensur for begge typer oppgaver.
- Vitnemål:
 - o På vitnemålet er det en vitnemålstekst som i all hovedsak er bygget på LUBen for programmet. Vitnemålet må ikke gi feilaktig inntrykk av de kunnskaper studenten innehar, jmf punktet over om samstemmighet mellom program-LUB og masterprosjekt-LUB.
- Tildeling av masterprosjekt:
 - o Når en student har fått opptak til master skal instituttet gi tilbud om masterprosjekt (inkludert kontaktperson/veileder og teoretisk pensum). Det er kapasitet og faglig tilgjengelige masterprosjekter som avgjør hvilke studenter som kan tilbys tverrfaglige masterprosjekter. Det er verstituttet som har ansvaret for å følge opp avtaler tilknyttet masterprosjektet og som kvalitetssikrer type masterprosjekt som tilbys den enkelte student.
- Utdanningsplaner:
 - o Det er ingenting i veien for å legge inn et masteroppgaveemne fra annet institutt inn i utdanningsplanen.
- Økonomi:
 - o I dagens økonomimodell tilfaller basiskomponenten for masterprosjektets verstitutt mens resultatkomponenten tilfaller emneeier for masteroppgaveemnet. Dette er på linje med at studiepoengsproduksjonsuttellingen tilfaller emneeier for de ulike emnene som utgjør teoretisk masterpensum.
- Opptaksrammer:
 - o Hvis omfanget av tverrfaglige masteroppgaver blir stort, må involverte institutter avtale hvordan dette eventuelt påvirker opptaksrammene. Eventuelle endringer i opptaksrammer må instituttet som er verstitutt for masterprogrammet deretter melde til MN-fakultetet. Dette vil særlig være aktuelt hvis det er en betydelig

hovedvekt av studenter fra enkelte institutter som tar masteroppgaveemnet ved annet institutt.

- Administrative rutiner:
 - o Ved tverrfaglige masterprosjekter må det klargjøres tydelig om studenten skal følges opp av det instituttet som har gitt masteropptaket. Dersom studenten under masterprosjektet vil samarbeide med studenter fra annet institutt, bør man i så fall sikre god samordnet praksis mht progresjonsregler, utsettelse, deltid, etc slik at studentene ikke opplever ulik praksis. Med større fleksibilitet innenfor masteroppgaveemnet må det også være en bedre samordning mellom instituttene med hvordan masteroppgaver tildeles.

Konklusjon

Notatet diskuteres i STUT og instituttleder møtete og signalene herfra blir fulgt opp i nytt møte med Jonny Sundnes og Camilla Haugland ved UiO sentralt .

Vedlegg 1

Som det fremgår av Forskrift om lokale opptak ved UiO, spesielt §2 og §4.1, jf <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2014-02-12-130>, krever opptak til 2-årig masterprogram/studieretning generell studiekompetanse og en bachelorgrad samt at man angir hva som danner det faglige grunnlaget for opptak samt hva som skal danne grunnlaget for beregningen av C-kravet. Hvis man som del av det faglige grunnlag for opptak omtaler bachelorgrad, slår man trolig ut mulighet for å ha "betinget opptak", jf §7 i Lokalopptaksforskriften. Der det er flere kvalifiserte søkere enn antall plasser for opptak, må kvalifiserte søkere rangeres. Regler for beregning av karaktergjennomsnitt for opptak samt rangering, finnes i §§5 og 6 i ovennevnte Lokalopptaksforskrift. (I §11 omtales rangering på grunnlag av spesiell vurdering.)